

Последњих неколико месеци нисам се на овим страницама много бавио „ужим“, политичко-аналитичарским послом. С једне стране, било је објективно много важнијих тема – обновљена дебата о НАТО, усвајање катастрофалне сребреничке декларације и нова, неповољна реалност на нашем „европском путу“. А за то време, на партијско-политичком плану, само вечно врћење истог, политичка жабокречина, ту и тамо мало испресецана полуконтролисаним аферама са одређеним роком трајања.

Странке владајуће коалиције, уз повремене чарке и тешкоће, рутински одрађују свој мандат. Напредњаци на локалним изборима бележе добре резултате, али после тријумфа на Вождовцу ретко где више долазе у прилику да формирају власт. Радикали су у дубокој кризи која све више мирише на распад, а ДСС талац своје, наводне, принципијелности, као и догме о вођиној непогрешивости. А ЛДП, парадоксално, врло слично као ДСС. Мање-више, све монотono, познато и препознатљиво.

Но, сада се ситуација полако мења и, не само због актуелне двогодишњице владе, ваља озбиљно обратити пажњу на збивања на домаћој политичкој сцени.

Мислим да би већина у Влади највише волела да овог јубилеја нема, тј. да не морају да се суочавају са, по њих, прилично непријатним свођењем биланса на, ево, већ половини свог пуног мандата. И у другој години влада је била прилично успешна само у изналажењу оправдања зашто је велика већина њених обећања неиспуњена и зашто ће, по свему судећи, таква до краја и остати. Убрзане евро-интеграције, пораст стандарда, пензија и плата, путеви, радна места и „хиљаду евра од акција“ остали су само санак пусти и омиљена посланица за опозиционе политичаре и новинаре. (Али су зато, ваљда као компензацију, остварили доста тога што никоме, бар не јавно, нису обећали: разна понижења поводом Косова, срозавање динара, статут Војводине, декларација о Сребреници...) Међу ретким светлим тачкама у владином двогодишњем билансу издваја се, чини се, само озбиљан почетак борбе против организованог криминала, као и агилна, мада помало конфузна спољнополитичка активност министра Јеремића. Али и ту, и на једном и на другом фронту, у наредним месецима тек предстоје највећа искушења. Штавише, могло би се догодити да се на оба фронта доживи прави дебакл, али то би онда била катастрофа од које нико не би имао политичке добити.

Најоштрији и највећи критичар владе данас је свакако ДСС. Но, на њихову жалост, када ДСС, пре свега кроз уста Ненада Поповића и његовог економског тима, повремено врло ефектно критикује владу и када те критике некако уопште стигну до ушију грађана преокупираних догађајима на „Фарми“ и светском првенству, корист од тога на крају опет имају само напредњаци. Кључне грешке су, по обичају, ту направљене много раније и сада је тешко повући неки спасоносан потез. Коштуница напросто није имао јасну идеју нити план како да реагује на појаву напредњака и њихову медијско-политичку експанзију. Па их тако није нити на време напао, нити покушао да интегрише у своје политичко окриље. Врло је могуће да у томе не би било успеха – али би барем имао алиби и не би имао шта себи да пребацује. Овако је иницијатива трајно прешла на страну Николића, који сада Коштуницу наизменице мало позива на сарадњу, а мало прозива због „нејасне“ и недовољно про-европске политике. Зато ће, ма шта ко изјављивао са једне и друге стране, ДСС за напредњаке бити, у најбољем случају, само „резервна опција“, тј. реално тек други или чак трећи коалициони избор, а у међувремену ће их ови користити као претњу и преговарачки адут у њиховим разговорима са ДС-ом.

С друге стране, СНС је машина створена да би побеђивала. Идеологије и принципијелности ту има мало, или ни мало. Све је изаткано око Николићевог домаћинског имица и Вучићеве организационе способности. Али, пре свега, око претпоставке да избори „само што нису“ и да ће након њих Тома, Вучић и другови коначно и неопозиво да заседну на власт која им је, из различитих разлога, непрестано измицала. Зато се напредњацима непрестано привиђају избори и зато су их „са сигурношћу“ предвиђали за „март 2009“, па „април 2010“, а сада за „пролеће наредне године“. Све у свему, велико је питање у шта ће се ова тренутна напредњачка бајка претворити уколико и то следеће пролеће закасни.

Ако су после прве године Млађан Динкић и Г17 Плус били највећи губитници унутар владајуће коалиције, друга година владе је увелико протекла у знаку њиховог политичког васкрснућа. У првој години Г17 се буквално вукао по прабини, како у погледу рејтинга, тако и политичког утицаја. ДС их је маргинализовао, социјалисти претекли по утицају у влади и политичком животу, медији развлачили због Фијата и бесплатних акција и навелико се калкулисало да је само питање дана када ће бити избачени из владе – а шушало се да Млађи прети и нешто горе.

Али у тим околностима Динкић је показао способност коју му морају признати чак и највећи критичари. Вешто је одглумио „лудило“ и спремност да, без обзира на последице, „иде до краја“. Тврдоглаво је инсистирао на својим интересима и решењима, бескомпромисно улазио у сукобе и није одступао ни педља, без обзира на аргументе и

снагу онога ко је стајао с друге стране. И противници са слабијом „петљом“ или напросто мањим улогом редовно су се, пре или касније, повлачили. Е, сад, ако је тако било у време када су његове политичке акције вределе мање чак и од ових које су тако спектакуларно поделио грађанима, можемо само претпоставити како ствар стоји сада, када је уз помоћ „Уније региона“ пронашао нову формулу за политичко преживљавање и када је на серији локалних избора показао да, најблаже речено, и на правим изборима има чему да се нада.

И управо тај и такав Динкић могао би бити један од главних напредњачких адута. И то у сваком смислу. Хоћи рећи, ако овој влади уопште неко прекрати мандат, то ће – разуме се, „уз малу помоћ пријатеља“ – поново бити Млађан Динкић. Баш као што је и опозиција, њен састав, јединство и сећање на њене раније "успехе" најјачи адут на који власт (читај: Борис Тадић) у овом тренутку може да рачуна. У Србији, дакле, ништа ново.